

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 811/2021
19.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Драгана Срећковић, адвокат из ..., против туженог Институт за рехабилитацију Београд – Бања „Селтерс“ Младеновац, чији је пуномоћник Горан Планојевић, адвокат из ..., ради поништаја уговора о раду и утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2174/18 од 01.10.2020. године, у седници одржаној 19.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2174/18 од 01.10.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу П1 107/16 од 01.12.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиле и поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду туженог број ...-.../... од 07.10.2016. године, утврђено да је тужилца засновала радни однос на неодређено време код туженог и обавезан тужени да тужилцу врати на рад и пријави код надлежних органа у својству запосленог на неодређено време. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилци исплати на име накнаде штете у износима зараду почев од 11.10.2016. године, па до повратка на рад, као и да јој за исти период уплати доприносе за пензијско и социјално осигурање. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име накнаде трошкова за рад у иностранству почев од 05.08.2016. године до 17.09.2016. године, исплати износ од 52.377,75 динара, са законском затезном каматом почев од 10.11.2016. године до коначне исплате. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име трошкова парничног поступка исплати износ од укупно 111.800,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2174/18 од 01.10.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке и одбијен тужбени захтев тужиле којим је тражила да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду туженог број ...-.../... од 07.10.2016. године,

утврди да је засновала радни однос на неодређено време код туженог, да се обавезе тужени да тужиљу врати на рад и пријави код надлежних органа у својству запосленог на неодређено време, као и захтев којим је тражила да се обавезе тужени да тужиљи исплати на име штете зараду почев од 11.10.2016. године, па до повратка на рад, те да јој за исти период уплати доприносе за пензионо и социјално осигурање, као неоснован. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу трећем и четвртом изреке и предмет у том делу враћен истом суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавила тужила због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до неправилне примене неких од одредаба овог закона због чега нема ни битне повреде из члана 374. ЗПП на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је са туженим засновала радни однос по основу више закључених уговора на одређено време у периоду од 04.08.2014. године до 03.08.2016. године. Уговори су закључивани због повећаног обима посла, а за обављање послова ... – ..., са другим степеном стручне спреме у служби у ..., одељење ... у организационом делу Бање Селтерс. Након истека сваког од уговора, тужени је доносио решење о отказу уговора о раду због истека рока на који је заснован, да би поново са тужиљом закључио уговор о раду на одређено време за следећи период. Дана 04.08.2016. године, тужени је закључио са тужиљом уговор о раду на одређено време до повратка привремено одсутне запослене ББ, за обављање послова помоћног ... (други степен стручне спреме) у истом организационом делу. Наведени уговор је отказан оспореним решењем туженог, јер је запослена ББ, коју је тужила замењивала, отишла у пензију.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле, поништио решење о отказу уговора о раду и утврдио да је тужила код туженог засновала радни однос на неодређено време, с обзиром да је радила непрекидно 26 месеци и 6 дана у континуитету, те да су се на тај начин створили услови за прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време сходно одредби члана 37. Закона о раду.

Другостепени суд је закључио да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, погрешно применио материјално право, због чега је преиначио првостепену одлуку одбијањем тужбеног захтева. Према ставу другостепеног суда, тужила је код туженог радила на одређено време, али по два различита основа, па се рад на одређено време тужиљи по једном основу, ради повећаног обима посла, није могао приписати времену трајања радног односа на одређено време, када је радила по другом основу, ради замене одсутног запосленог.

По оцени Врховног касационог суда, супротно наводима ревизије, побијана пресуда ја заснована на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 37. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 75/14), прописано је да уговор о раду може да се закључи на одређено време, за заснивање радног односа чије је трајање унапред одређено објективним разлозима који су оправдани роком или извршењем одређеног посла или наступањем одређеног догађаја, за време трајања тих потреба (став 1.); да послодавац може закључити један или више уговора о раду из става 1. овог члана на основу којих се радни однос са истим запосленим заснива за период који са прекидима или без прекида, не може бити дужи од 24 месеца (став 2.); да се прекид краћи од 30 дана не сматра прекидом периода из става 2. овог члана (став 3.); да изузетно од става 2. овог члана, уговор о раду на одређено време може да се закључи између осталог ако је то потребно због замене привремено одсутног запосленог, до његовог повратка (став 4. тачка 1.); да послодавац може са истим запосленим да закључи нови уговор о раду на одређено време по истеку рока из става 4. тач. 1-3) овог члана по истом, односно другом правном основу, у складу са овим чланом (став 5.); да ако је уговор о раду на одређено време закључен супротно одредбама овог закона, или ако запослени остане да ради код послодавца најмање пет радних дана по истеку времена за које је уговор закључен, сматра се да је радни однос заснован на неодређено време.

Полазећи од садржине наведене законске норме, да би радни однос на одређено време прерастао у радни однос на неодређено време, потребно је да рад запосленог траје дуже од 24 месеца. У конкретном случају, тужилца је тачно 24 месеца радила код туженог на основу више закључених уговора о раду на одређено време у континуитету, због повећаног обима посла, а затим је са туженим закључила нови уговор о раду на одређено време, због замене привремено одсутног запосленог. У таквој чињеничној и правној ситуацији, правилан је закључак другостепеног суда, да је тужилца код туженог у наведеном периоду радила по два различита основа, те да до заснивања радног односа на неодређено време на основу уговора о раду од 04.08.2016. године, није могло доћи, јер је исти закључен до повратка привремено одсутног запосленог, по ком основу сагласно наведеној законској одредби, не може доћи до преображаја радног односа.

Такође, према ставу Врховног касационог суда, одредбе Закона о буџетском систему којима се прописује забрана заснивања радног односа са новим лицем ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места су *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду, којима се прописују услови за преображај радног односа са одређеног на неодређено време. Наиме, Законом о буџетском систему, те Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ број 108/13), чије су норме обавезујуће и за туженог, а који је био у примени у време настанка спорног односа, као и каснијим изменама и допунама, чланом 27е став 34. прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, односно до 31.12.2017. године. Чланом 105. истог закона, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа, у супротности са овим законом, примењују се одредбе овог закона.

Позивање ревидента на одлуку Врховног касационог суда Рев2 966/16 од 15.03.2017. године је неосновано, с обзиром да је та одлука донета у битно различитој правној ствари.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 414. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке. Захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка, је одбијен применом одредбе члана 165. ЗПП и одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић